

چک لیست قانون تجارت

نام واحد مورد رسیدگی : ..... سال مالی : / / 13

صفحه 1:

هدف : حصول اطمینان از رعایت مفاد قانون تجارت و اساسنامه شرکت

مفاد قانون	عطف به مواد قانون تجارت	رعایت مواد				عطف به صورت خلاصه نکات قابل توجه	توضیحات
		۱	۲	۳	۴		
مقررات عمومی :							
(۱) در شرکت سهامی تعداد شرکاء نباید از سه نفر کمتر باشد .	ماده ۳						
(۲) در شرکتهای سهامی عام عبارت شرکت سهامی عام و در شرکتهای سهامی خاص عبارت " شرکت سهامی خاص باید قبل از نام شرکت یا بعد از آن بدون فاصله با نام شرکت در کلیه اوراق و اطلاعیه ها و آگهی های شرکت بطور روشن و خوانا قید شود .	تبصره ماده ۴						
(۳) در موقع تأسیس ، سرمایه شرکتهای سهامی عام از پنج میلیون ریال و سرمایه شرکتهای سهامی خاص از یک میلیون ریال نباید کمتر باشد . در صورتیکه سرمایه شرکت بعد از تأسیس به هر علت از حداقل مذکور در این ماده کمتر شود باید ظرف یکسال نسبت به افزایش سرمایه تا میزان حداقل مقرر اقدام بعمل آید یا شرکت به نوع دیگری از انواع شرکتهای مذکور در قانون تجارت تغییر شکل یابد وگرنه هر ذینفع میتواند انحلال آنرا از دادگاه صلاحیت دار درخواست نماید.	ماده ۵						
(۴) شرکتهای سهامی خاص نمیتواند سهام خود را برای پذیره نویسی یا فروش در بوس اوراق بهادار یا توسط بانکها عرضه نمایند و یا به انتشار آگهی و اطلاعیه و یا هر نوع اقدام تبلیغاتی برای فروش سهام خود مبادرت کنند مگر اینکه از مقررات مربوط به شرکتهای سهامی عام تبعیت نمایند .	ماده ۲۱						
سهام :							
(۵) اوراق سهام باید متحد الشکل و چاپی و دارای شماره ترتیب بوده و به امضای لااقل دو نفر که بموجب اساسنامه تعیین میشوند برسد .	ماده ۲۵						
(۶) در ورقه سهام نکات زیر باید قید شود . الف - نام شرکت و شماره ثبت آن در دفتر ثبت شرکتها . ب - مبلغ سرمایه ثبت شده و مقدار پرداخت شده آن . پ - نوع سهم . ت - مبلغ اسمی سهم و مقدار پرداخت شده آن به حروف و به اعداد . ث - تعداد سهامیکه هر ورقه نماینده آن است .	ماده ۲۶						

چک لیست قانون تجارت

نام واحد مورد رسیدگی : ..... سال مالی : / / 13

صفحه 2:

مفاد قانون	عطف به مواد قانون تجارت	رعایت مواد			عطف به صورت خلاصه نکات قابل توجه	توضیحات
		مورد ندارد	آری	خیر		
۷- تا زمانیکه اوراق سهام صادر نشده است شرکت باید به صاحبان سهام گواهینامه موقت سهم بدهد که معرف تعداد و نوع سهام و مبلغ پرداخت شده آن باشد. این گواهینامه در حکم سهم است ولی در هر حال ظرف مدت یکسال پس از پرداخت تمامی مبلغ اسمی سهم باید ورقه سهم صادر و به صاحب سهم تسلیم و گواهینامه موقت سهم مسترد و ابطال گردد.	ماده ۲۷					
۸- در شرکتهای سهامی عام مبلغ اسمی هر سهم نباید از ده هزار ریال بیشتر باشد.	ماده ۲۹					
۹- مادام که تمامی مبلغ اسمی هر سهم پرداخت نشده، صدور ورقه سهم بی نام یا گواهینامه موقت بی نام ممنوع است به تعهد کنندگان اینگونه سهام گواهی نامه موقت با نام داده خواهد شد که نقل و انتقال آن تابع مقررات مربوط به نقل و انتقالات سهام با نام است.	ماده ۳۰					
۱۰- مبلغ اسمی سهام و همچنین قطعات سهام در صورت تجزیه باید متساوی باشد.	ماده ۳۲					
۱۱- مبلغ پرداخت نشده سهام هر شرکت سهامی باید ظرف مدت مقرر در اساسنامه مطالبه شود. در غیر اینصورت هیئت مدیره شرکت باید مجمع عمومی فوق العاده صاحبان سهام را بمنظور تقلیل سرمایه شرکت تا میزان مبلغ پرداخت شده سرمایه دعوت کند و تشکیل دهد وگرنه هر ذینفع حق خواهد داشت که برای تقلیل سرمایه ثبت شده شرکت با میزان مبلغ پرداخت شده به دادگاه رجوع کند.	ماده ۳۳					
۱۲- انتقال سهام با نام باید در دفتر ثبت سهام به ثبت برسد و انتقال دهنده یا وکیل یا نماینده قانونی او باید انتقال را در دفتر مزبور امضاء کند.	ماده ۴۰					
۱۳- در شرکتهای سهامی عام نقل و انتقال سهام نمیتواند مشروط به موافقت مدیران شرکت یا مجامع عمومی صاحبان سهام شود.	ماده ۴۱					
مجامع عمومی :						
۱۴- دارندگان سهامی که قسمت مطالبه شده از مبلغ پرداخت نشده سهام خود را در موعد مقرر نپردازند حق حضور و رأی در مجامع عمومی صاحبان سهام شرکت را نخواهند داشت و در احتساب حد نصاب تشکیل مجامع عمومی تعداد اینگونه سهام شرکت کسر خواهد شد. علاوه حق دریافت سود قابل تقسیم و حق رجحان در خرید سهام جدید شرکت و همچنین حق دریافت اندوخته قابل تقسیم نسبت به اینگونه سهام معلق خواهد ماند.	ماده ۳۷					

چک لیست قانون تجارت

نام واحد مورد رسیدگی : ..... سال مالی : / / 13

صفحه 3:

مفاد قانون	عطف به مواد قانون تجارت	رعایت مواد				عطف به صورت خلاصه نکات قابل توجه	توضیحات
		الف	ب	پ	ت		
۱۵- هر گونه تغییر در مواد اساسنامه یا در سرمایه شرکت یا انحلال شرکت قبل از موعد منحصراً در صلاحیت مجمع عمومی فوق العاده میباشد .	ماده ۸۳						
۱۶- مجمع عمومی عادی باید سالی یکبار در موقعی که در اساسنامه پیش بینی شده است برای رسیدگی به ترازنامه و حساب سود و زیان سال مالی قبل و صورت دارائی و مطالبات و دیون شرکت و صورت حساب دوره عملکرد سالیانه شرکت و رسیدگی به گزارش مدیران و بازرس یا بازرسان و سایر امور مربوط به حسابهای سال مالی تشکیل شود .	ماده ۸۹						
۱۷- در صورتیکه مجمع عمومی بدون دریافت گزارش بازرس یا بر اساس گزارش اشخاصی که برخلاف ماده ۱۴۷ قانون تجارت بعنوان بازرس تعیین شده اند ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت را مورد تصویب قرار دهد ، این تصویب به هیچ وجه اثر قانونی نداشته از درجه اعتبار ساقط خواهد بود .	ماده ۱۵۲						
۱۸- تقسیم سود و اندوخته بین صاحبان سهام فقط پس از تصویب مجمع عمومی جایز خواهد بود .	ماده ۹۰						
۱۹- چنانچه هیئت مدیره مجمع عمومی عادی سالیانه را در موعد مقرر دعوت نکند . بازرس یا بازرسان شرکت مکلفند رأساً اقدام به دعوت مجمع مزبور بنمایند .	ماده ۹۱						
۲۰- هیچ مجمع عمومی نمیتواند تابعیت شرکت را تغییر دهد و یا هیچ اکثریتی نمیتواند بر تعهدات صاحبان سهام بیفزاید .	ماده ۹۴						
۲۱- فاصله نشر دعوتنامه مجمع عمومی و تاریخ تشکیل آن حداقل ده روز و حداکثر چهل روز خواهد بود .	ماده ۹۸						
۲۲- در موردیکه تصمیمات مجمع عمومی متضمن یکی از امور ذیل باشد ، یک نسخه از صورتجلسه مجمع باید جهت ثبت به مرجع ثبت شرکتها ارسال گردد : الف - انتخاب مدیران و بازرس یا بازرسان . ب - تصویب ترازنامه . پ - کاهش یا افزایش سرمایه و هر نوع تغییر در اساسنامه . ت - انحلال شرکت و نحوه تصفیه آن .	ماده ۱۰۶						
هیئت مدیره :							
۲۳- عده اعضای هیئت مدیره در شرکتهای سهامی عام نباید از پنج نفر کمتر باشد.	ماده ۱۰۷						
۲۴- مدت مدیریت مدیران در اساسنامه معین میشود لیکن این مدت از دو سال تجاوز نخواهد کرد . انتخاب مجدد مدیران بلامانع است .	ماده ۱۰۹						

چک لیست قانون تجارت

نام واحد مورد رسیدگی : ..... سال مالی : / / 13

صفحه 4:

مفاد قانون	عطف به مواد قانون تجارت	رعایت مواد				عطف به صورت خلاصه نکات قابل توجه	توضیحات
		ب	پ	ت	ث		
۲۵- مدیران باید تعداد سهامی را که اساسنامه شرکت مقرر کرده است دارا باشند. این تعداد سهام نباید از تعداد سهامی که بموجب اساسنامه جهت دادن رأی در مجامع عمومی لازم است کمتر باشد. سهام مذکور با نام بوده و قابل انتقال نیست و مادام که مدیری مقاصد حساب دوره تصدی خود را دریافت نداشته است سهام مذکور در صندوق شرکت بعنوان وثیقه باقی خواهد ماند.	ماده ۱۱۴						
۲۶- در صورتیکه مدیری در هنگام انتخاب مالک تعداد سهام لازم بعنوان وثیقه نباشد و همچنین در صورت انتقال قهری سهام مورد وثیقه و یا افزایش یافتن تعداد سهام لازم بعنوان وثیقه مدیر باید ظرف مدت یکماه تعداد سهام لازم بعنوان وثیقه را تهیه و به صندوق شرکت بسپارد و گرنه مستعفی محسوب خواهد شد.	ماده ۱۱۵						
۲۷- رئیس و نایب رئیس هیئت مدیره باید شخص حقیقی باشند. از نظر اجرای مفاد این ماده شخص حقیقی که بعنوان نماینده شخص حقوقی عضو هیئت مدیره معرفی شده باشد در حکم عضو هیئت مدیره تلقی خواهد شد.	ماده ۱۱۹						
۲۸- برای هر یک از جلسات هیئت مدیره باید صورتجلسه ای تنظیم و لااقل به امضاء اکثریت مدیران حاضر در جلسه برسد. هر یک از مدیران که با تمام یا بعضی از تصمیمات مندرج در صورتجلسه مخالف باشد نظر او باید در صورتجلسه قید شود.	ماده ۱۲۳						
۲۹- هیئت مدیره باید اقلاً یک نفر شخص حقیقی را به مدیریت عامل شرکت برگزیند و حدود اختیارات و مدت تصدی و حق الزحمه او را تعیین کند در صورتیکه مدیر عامل عضو هیئت مدیره باشد دوره مدیریت عامل او از عضویت او در هیئت مدیره بیشتر نخواهد بود.	ماده ۱۲۴						
۳۰- مدیر عامل شرکت نمیتواند در عین حال رئیس هیئت مدیره همان شرکت باشد مگر باتصویب سه چهارم آراء حاضر در مجمع عمومی.	ماده ۱۲۴						
۳۱- هیچکس نمی تواند در عین حال مدیریت عامل بیش از یک شرکت را داشته باشد.	ماده ۱۲۶						
۳۲- نام و مشخصات و حدود اختیارات مدیر عامل باید با ارسال نسخه ای از صورتجلسه هیئت مدیره به مرجع ثبت شرکتها اعلام و پس از ثبت در روزنامه رسمی آگهی شود.	ماده ۱۲۸						

چک لیست قانون تجارت

نام واحد مورد رسیدگی : ..... سال مالی : / / 13

صفحه 5:

مفاد قانون	عطف به مواد قانون تجارت	رعایت مواد				عطف به صورت خلاصه نکات قابل توجه	توضیحات
		۱	۲	۳	۴		
۳۳- اعضاء هیئت مدیره و مدیر عامل شرکت و همچنین موسسات و شرکتهائی که اعضای هیئت مدیره و یا مدیر عامل شرکت ، شریک یا عضو هیئت مدیره یا مدیر عامل آنها باشند ، نمی توانند بدون اجازه هیئت مدیره در معاملاتی که با شرکت یا بحساب شرکت میشود بطور مستقیم یا غیر مستقیم طرف معامله واقع و یا سهم شوندو در صورت اجازه نیز هیئت مدیره مکلف است بازرس شرکت را از معامله ای که اجازه آن داده شده ، بلافاصله مطلع نماید و گزارش آنرا به اولین مجمع عمومی عادی صاحبان سهام بدهد .	ماده ۱۲۹						
۳۴- مدیر عامل شرکت و اعضای هیئت مدیره باستثناء اشخاص حقوقی ، حق ندارند هیچگونه وام یا اعتبار از شرکت تحصیل نمایند و شرکت نمیتواند دیون آنان را تضمین یا تعهد کند . اینگونه عملیات بخودی خود باطل است . در مورد بانکها و شرکت های مالی و اعتباری ، معاملات مذکور در این ماده بشرط آنکه تحت قیود و شرایط عادی و جاری انجام گیرد معتبر خواهد بود . ممنوعیت مذکور در این ماده شامل اشخاصی نیز که به نمایندگی شخص حقوقی عضو هیئت مدیره در جلسات هیئت مدیره شرکت میکنند و همچنین شامل همسر و پدر و مادر و اجداد و اولاد و اولاد اولاد و خواهر اشخاص مذکور در این ماده می باشد .	ماده ۱۳۲						
۳۵- مدیران و مدیر عامل نمیتواند معاملاتی نظیر معاملات شرکت که متضمن رقابت با عملیات شرکت باشد انجام دهند .	ماده ۱۳۳						
۳۶- مجمع عمومی عادی صاحبان سهام میتواند پرداخت مبلغی را به اعضاء غیر موظف هیئت مدیره . بطور مقطوع ، بابت حق حضور آنها در جلسات تصویب کند . همچنین در صورتیکه در اساسنامه پیش بینی شده باشد ، مجمع عمومی میتواند تصویب کند که نسبت معینی از سود خالص سالانه شرکت بعنوان پاداش به اعضای هیئت مدیره تخصیص داده شود . اعضاء غیر موظف هیئت مدیره حق ندارند بجز آنچه در این ماده پیش بینی شده است در قبال سمت مدیریت خود بطور مستمر یا غیر مستمر بابت حقوق یا پاداش یا حق الزحمه وجهی از شرکت دریافت کنند .	ماده ۱۳۴						
۳۷- هیئت مدیره باید لاقل هر شش ماه یکبار خلاصه صورت دارائی و قروض شرکت را تنظیم کرده به بازرسان بدهد .	ماده ۱۳۷						

چک لیست قانون تجارت

نام واحد مورد رسیدگی : ..... سال مالی : / / 13

صفحه 6:

مفاد قانون	عطف به مواد قانون تجارت	رعایت مواد				عطف به صورت خلاصه نکات قابل توجه	توضیحات
		ماده ۱۳۸	ماده ۱۵۸	ماده ۱۵۹	ماده ۱۶۱		
۳۸- هیئت مدیره موظف است بعد از انقضای سال مالی شرکت، ظرف مدتی که در اساسنامه پیش بینی شده است، مجمع عمومی سالانه را برای تصویب عملیات سال مالی قبل و تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت دعوت نماید.	ماده ۱۳۸						
تغییرات سرمایه شرکت :							
۳۹- انتقال اندوخته قانونی به سرمایه ممنوع است.	تبصره ۲ ماده ۱۵۸						
۴۰- افزایش سرمایه از طریق بالا بردن مبلغ اسمی سهام موجود در صورتیکه برای صاحبان سهام ایجاد تعهد کند، ممکن نخواهد بود مگر آنکه کلیه صاحبان سهام با آن موافق باشند.	ماده ۱۵۹						
۴۱- مجمع عمومی فوق العاده به پیشنهاد هیئت مدیره، پس از قرائت گزارش بازرس یا بازرسان شرکت، در مورد افزایش سرمایه شرکت اتخاذ تصمیم میکند.	ماده ۱۶۱						
۴۲- پیشنهاد هیئت مدیره راجع به افزایش سرمایه باید متضمن توجیه لزوم افزایش سرمایه و نیز شامل گزارشی در باره امور شرکت از بدو سال مالی در جریان و اگر تا آن موقع مجمع عمومی نسبت به حسابهای سال مالی قبل تصمیم نگرفته باشند حاکی از وضع شرکت از ابتدای سال مالی قبل باشد. گزارش بازرس یا بازرسان باید شامل اظهار نظر درباره پیشنهاد هیئت مدیره باشد.	تبصره ۲ ماده ۱۶۱						
۴۳- مادی که سرمایه قبلی شرکت تماماً تأدیه نشده است افزایش سرمایه شرکت تحت هیچ عنوانی مجاز نخواهد بود.	ماده ۱۶۵						
۴۴- در مواردیکه افزایش سرمایه از طریق بالابردن مبلغ اسمی سهام موجود صورت میگیرد، کلیه افزایش سرمایه باید نقداً پرداخت شود.	ماده ۱۸۸						
۴۵- مجمع عمومی فوق العاده شرکت میتواند به پیشنهاد هیئت مدیره در مورد کاهش سرمایه شرکت بطور اختیاری اتخاذ تصمیم کند مشروط بر آنکه بر اثر کاهش سرمایه به تساوی حقوق صاحبان سهام لطمه ای وارد نشود و سرمایه شرکت از حداقل مقرر در ماده ۵ این قانون کمتر نگردد.	ماده ۱۸۹						
۴۶- خرید سهام شرکت توسط همان شرکت ممنوع است.	ماده ۱۹۸						
حسابهای شرکت :							
۴۷- هیئت مدیره شرکت باید پس از انقضای سال مالی ترازنامه و حساب عملکرد و حساب سود و زیان شرکت را به ضمیمه گزارشی درباره فعالیت و وضع عمومی شرکت طی سال مالی مزبور تنظیم کند. اسناد مذکور باید اقلأً بیست روز قبل از تاریخ مجمع عمومی عادی سالانه در اختیار بازرسان گذاشته شود.	ماده ۲۳۲						

چک لیست قانون تجارت

نام واحد مورد رسیدگی : ..... سال مالی : / / 13

صفحه 7:

مفاد قانون	عطف به مواد قانون تجارت	رعایت مواد				عطف به صورت خلاصه نکات قابل توجه	توضیحات
		ماده ۲۳۳	ماده ۲۳۴	ماده ۲۳۵	ماده ۲۳۶		
۴۸- در تنظیم حساب عملکرد و حساب سود و زیان و ترازنامه شرکت باید همان شکل و روشهای ارزیابی که در سال مالی قبل از آن بکار رفته است رعایت شود. با وجود این در صورتیکه تغییری در شکل و روشهای ارزیابی سال قبل از آن مورد نظر باشد باید اسناد مذکور به هردو شکل و هردو روش ارزیابی تنظیم گردد تا مجمع عمومی با ملاحظه آنها و با توجه به گزارش هیئت مدیره و بازرسان نسبت به تغییرات پیشنهادی تصمیم بگیرد.	ماده ۲۳۳						
۴۹- در ترازنامه باید استهلاک اموال و اندوخته های لازم در نظر گرفته شود ولو آنکه پس از وضع استهلاک و اندوخته ها سود قابل تقسیم باقی نماند یا کافی نباشد. پائین آمدن ارزش دارائی ثابت خواه در نتیجه استعمال، خواه بر اثر تغییرات فنی و خواه بعزل دیگر، باید در استهلاکات منظور گردد. برای جبران کاهش احتمالی ارزش سایر ارقام دارائی و زیانها و هزینه های احتمالی باید ذخیره لازم منظور گردد	ماده ۲۳۴						
۵۰- تعهداتی که شرکت آنها تضمین کرده است با قید مبلغ در ذیل ترازنامه آورده شود.	ماده ۲۳۵						
۵۱- هزینه های تأسیس شرکت باید قبل از تقسیم هرگونه سود مستهلک شود.	ماده ۲۳۶						
۵۲- هزینه های افزایش سرمایه باید حداکثر تا پنج سال از تاریخی که اینگونه هزینه ها بعمل آمده مستهلک شود. در صورتیکه سهام جدیدی که در نتیجه افزایش سرمایه صادر میشود به قیمتی بیش از مبلغ اسمی فروخته شده باشد، هزینه های افزایش سرمایه را میتوان از محل این اضافه ارزش مستهلک نمود.	ماده ۲۳۶						
۵۳- از سود خالص شرکت پس از وضع زیانهای وارده در سالهای قبل باید معادل یک بیستم آن بعنوان اندوخته قانونی موضوع شود. همین که اندوخته قانونی به یک دهم سرمایه شرکت رسید موضوع کردن آن اختیاری است و در صورتیکه سرمایه شرکت افزایش یابد کسر یک بیستم مذکور ادامه خواهد یافت تا وقتیکه اندوخته قانونی به یک دهم سرمایه بالغ گردد.	ماده ۱۴۰ و ۲۳۸						
۵۴- مجمع عمومی پس از تصویب حسابهای سال مالی و احراز اینکه سود قابل تقسیم وجود دارد مبلغی از آنرا که باید بین صاحبان سهام تقسیم شود تعیین خواهد نمود.	ماده ۲۴۰						

چک لیست قانون تجارت

نام واحد مورد رسیدگی : ..... سال مالی : / / 13

صفحه 8:

مفاد قانون	عطف به مواد قانون تجارت	رعایت مواد				عطف به صورت خلاصه نکات قابل توجه	توضیحات
		۱	۲	۳	۴		
۵۵- در صورت وجود منافع ، تقسیم ده درصد از سود ویژه سالانه بین صاحبان سهام الزامی است .	ماده ۹۰						
۵۶- مجمع عمومی میتواند تصمیم بگیرد که مبالغی از اندوخته هایی که شرکت در اختیار دارد بین صاحبان سهام تقسیم شود در این صورت در تصمیم مجمع عمومی باید صریحاً قید شود که مبالغ مورد نظر از کدامیک از اندوخته ها باید برداشت و تقسیم گردد .	ماده ۲۴۰						
۵۷- پرداخت سود به صاحبان سهام باید ظرف هشت ماه پس از تصمیم مجمع عمومی راجع به تقسیم سود انجام پذیرد .	ماده ۲۴۰						
۵۸- نسبت معینی از سود خالص سال مالی شرکت که ممکن است جهت پاداش هیئت مدیره در نظر گرفته شود ، به هیچوجه نباید در شرکتهای سهامی عام از پنج درصد سودی که در همان سال به صاحبان سهام پرداخت میشود و در شرکتهای سهامی خاص از ده درصد سودی که در همان سال به صاحبان سهام پرداخت میشود تجاوز کند .	ماده ۲۴۱						
۵۹- اگر بر اثر زیانهای وارده حداقل نصف سرمایه شرکت از بین برود ، هیئت مدیره مکلف است بلافاصله مجمع عمومی فوق العاده صاحبان سهام را دعوت نماید تا موضوع انحلال یا بقاء شرکت مورد شور و رأی واقع شود . هرگاه مجمع مزبور رأی به انحلال شرکت ندهد ، باید در همان جلسه و با رعایت مقررات ماده ۶ قانون تجارت سرمایه شرکت را به مبلغ سرمایه موجود کاهش دهد .	ماده ۱۴۱						

به استثناء موارد مذکور در بندهای

نکات قابل توجه ، سایر مقررات قانونی که میبایست توسط شرکت رعایت میگردد رعایت شده است.

تهیه کننده :	بررسی کننده :
تاریخ و امضاء :	تاریخ و امضاء :